

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

बी. ए. - (विशारद) सामाजिकशास्त्रे

परीक्षा : डिसेंबर - २०२२

द्वितीय वर्ष

सत्र - ४

विषय:- भारताचे शासन आणि राजकारण (भाग-२) (PC-401)

दिनांक: २४/१२/२०२२

गुण : १००

वेळ : दु. २.०० ते दु. ५.००

सूचना : सर्व प्रश्न सोडवा.

- प्रश्न १ दीर्घोत्तरी प्रश्न सोडवा (कोणतेही दोन) (४०)
१. भारतातील आजपर्यंत झालेल्या निवडणुकींचा आढावा घ्या.
  २. १९७७ नंतर भारताच्या राजकारणावर प्रभाव पाडणाऱ्या घटकांचा आढावा घ्या.
  ३. इंग्रजी आणि हिंदी भाषेच्या समर्थनार्थ आणि विरोधी मांडण्यात येणारे मुद्दे स्पष्ट करा.
  ४. भारतातील जात व राजकारण यांच्यातील परस्परसंबंध स्पष्ट करा.
- प्रश्न २ थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही तीन) (३०)
१. राज्यविधीमंडळाचे अधिकार व कार्ये स्पष्ट करा.
  २. "निवडणूक आयोग" यावर टिपण तयार करा.
  ३. भारतीय संघराज्यातील प्रक्रिया आणि राजकीय मतप्रवाह यावर चर्चा करा.
  ४. नियोजन मंडळाची रचना स्पष्ट करा.
  ५. भरतीची व्याख्या सांगून, भरतीच्या पध्दती आणि गुण-दोष यांची चर्चा करा.
- प्रश्न ३ टीपा लिहा (कोणत्याही दोन) (३०)
१. उच्च न्यायालयाची रचना, अधिकार व कार्ये
  २. भारतातील नियोजनाची उद्दिष्टे व प्रक्रिया
  ३. बढती
  ४. पंचायत राज व्यवस्थेपुढील समस्या

Translation in English

Sub: Indian Government & Politics (Part-II) (PC-401)

Date: 24/12 /2022

Total marks: 100

Time: 2.00 pm To 5.00 pm

Instructions: Attempt all questions.

Q.1. Answer in detail (Any Two) (40)

1. Take a review of the elections held till date in India.
2. Take a review of the factors that influenced on Indian Politics after 1977.
3. Explain the points made in favour and against English and Hindi languages.
4. Explain the interrelationship between Caste and Politics in India.

Q.2. Answer in brief (Any Three) (30)

1. Explain the powers and functions of the State Legislature.
2. Make a note on the "Election Commission".
3. Discuss the processes and political trends in Indian Federal State.
4. Explain the structure of Planning Board (Planning Commission)
5. Define Recruitment. Discuss the methods, Merits and Demerits of Recruitment.

Q.3. Write short notes. (Any Two) (30)

1. Structure, Powers and Functions of High Court
  2. Objectives and Process of planning in India
  3. Promotion
  4. Further problems of Panchayat Raj System
-